

Klimatinvesteringsplan 2021-2023

Medel för Klimatinvesteringar

I Skärholmens lokala parkplan fastställs att ett rikt växt- och djurliv i stadsdelsnämndsområdet ska värnas och en hållbar grönstruktur vidareutvecklas, för att bidra till stadens klimatanpassning och mångfald av ekosystemtjänster. Parkernas grönska och vatten ska användas för klimatanpassning genom att den ekologiska infrastrukturen stärks för att bättre anpassas till nya klimatförutsättningar så som ökad nederbörd och/eller kraftiga skyfall samt värmeböljor.

En långsiktig planering av klimatinvesteringsinsatser öppnar möjligheter för strategiskt arbete och att bättre underlag för miljö- och klimatsatsningar kan tas fram. Det i sin tur ökar träffsäkerheten gällande projektens effekter och möjlighet till kalibrering av föreslagna projekt.

Under den kommande treårsperioden vill förvaltningen framför allt fokusera på att öka parkers och naturmarks tålighet för klimatrelaterade händelser såsom torka och ökade skyfall. Sådana åtgärder förväntas också gynna grupper som drabbas särskilt av extrema väderförhållanden såsom äldre, personer med funktionsnedsättning och barn. Förvaltningen vill också stärka och påskynda arbetet med hållbar energianvändning genom byte till LED-belysning på samtliga elanläggningar i park och naturmark. Även åtgärder för minskning av växthusgasutsläpp planeras under planperioden.

En sammanställning av de planerade investeringarna för 2020 och det planerade behovet av klimatinvesteringsmedel för treårsperioden 2021-2023 presenteras i tabell 1. En beskrivning av satsningar och tillhörande utredningar samt möjliga projekt presenteras under efterföljande rubriker.

Planerade klimatinvesteringsprojekt	2020		2021		2022		2023
	Avser	Behov av klimatinvesteringsmedel	Avser	Behov av klimatinvesteringsmedel	Avser	Behov av klimatinvesteringsmedel	Avser
Hållbar energianvändning							
• Byte till LED-belysning i parkernas elanläggningar	Byte till LED-belysning i Bredängsspåret (ANSÖKAN GODKÄND)	1,5 mnkr	Byte till LED-belysning i Sätredalsparken bollplan och Borgmästarens Skyttespark lekpark.	200 tskr	Byte till LED-belysning i Kråksätra bollplan, Trissans lekpark, Trissans plaskdamm.	200 tskr	-
Transporter							
• Utbyte av utrustning för parkdriftsarbete till eldrivna maskiner	-	-	Inköp av mindre arbetsmaskiner till eldrivna varianter	200 tsk*	Inköp av mindre arbetsmaskiner till eldrivna varianter	200 tsk*	Inköp av större arbetsmaskiner till eldrivna varianter
Klimatanpassning							
• Åtgärder för dagvattenhantering och hantering av värmeböljor	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder för Sätredalsparken och Vårgården (ANSÖKAN GODKÄND)	3,4 mnkr	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder för • Kråksätra vattenmagasin enligt skyfalls kartering (1 mnkr) • Sätredalsparken etapp 2 (1.5 mnkr)	2.5 mnkr*	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder vid • Sätredalsparken etapp 3 (3 mnkr) • Bredängsparken enligt skyfalls kartering (2 mnkr)	5 mnkr*	• Större vattenmagasin Borgmästar Skyttes stråk enligt skyfall kartering. • Västerholmsparken enligt skyfalls kartering
• Lokala dagvattenåtgärder	-	-	Damm utmed Bredängs badväg	150 tsk	Damm väster om Eklundstorpet	200 tsk	Sätträngsdamm.
TOTAL SAMANLAGDA BEHOV		4,9 mnkr		3,05 mnkr		5,6 mnkr	
* Summan är en preliminär uppskattning. En summa baserad på mer detaljerat underlag kommer att redovisas i respektive verksamhetsplan.							

1. Hållbar energianvändning

1.1 Byte till LED-belysning i parkernas elanläggningar

Förvaltningen har som ambition att vid slutet av 2022 ha bytt ljuskällorna till LED i samtliga utomhusläggningar som förvaltningen drifvar inom stadsdelsnämndsområdet. År 2019 ansöker förvaltningen om medel för byte till LED för anläggningarna Bredängs spontanidrottsplats och Ängens parklek.

För planperioden 2021-2022 ansöker förvaltningen om medel för byte av resterande utomhusanläggningar i stadsdelsnämndsområdet. Åtgärderna avser 3 lekplatser och 2 plaskdammar. Syftet är att minska energiförbrukningen för utomhusbelysningen med det övergripande målet att minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen för verksamheten. Samtidigt ökas även driftsäkerheten och livslängden.

Projektet innefattar inköp av armaturer, installation av nya belysningsarmaturer, koppling av den nya styrsystem samt nedmontering och bortforsling av gamla.

Projektet är kopplat till målet om en fossilfri organisation och etappmål Effektiv energianvändning

Teknisk lösning

Livslängden på LED-ljuskällor är längre än befintlig belysning vilket ger lägre driftkostnader samt minskar uppkomst av avfall.

Klimatnyttan

Totala Co2 besparingar för samtliga anläggningar:

Före: 1,1 ton/år

Efter: 0,6 ton/år

Minskning: 0,5 ton/år

ANLÄGGNING	FÖRE kg co2/år	EFTER kg co2/år	MINSKNIN G kg co2/år	BESPARING co2 PER LIVSLÄNGD (15 år)
Bredäng spontan idrottsplats och parkleken Ängen	728	364	364	5460
Kråksätrabacken Bollplan	52	26	26	390
Trissans Lekpark	91	46	45	675
Trissans Plaskdamm	52	26	26	390
Sättradalsparkens bollplan & lekpark	208	104	104	1560
Borgmästare Skyttes Park Lekpark/Bollplan	52	26	26	390

Övriga miljöeffekter

Längre livslängder ger minskad uppkomst av farligt avfall (elektronikavfall) samt färre transporter av driftstekniker och material för underhåll.

Utgifter, ev inkomster och finansiering

Förvaltningen ansökte om totalt 1,5 mnkr under 2020 och 400 000 under perioden 2021-2022 enligt följande tabell.

Byte till LED-belysning i parkernas elanläggningar

ÅR	AKTIVITET	TOTAL KOSTNAD/ÅR
2019	Byte till LED-belysning i: • Ängens parklek • Bredängs spontanidrottsplats (GENOMFÖRD INVESTERING)	1,1 mnkr
2020	Byte till LED-belysning i Bredängsspåret (ANSÖKAN GODKÄND)	1,5 mnkr
2021	Byte till LED-belysning i Sättradalsparken bollplan och Borgmästarens Skyttespark lekpark.	200 tskr
2022	Byte till LED-belysning i Kråksätra bollplan, Trissans lekpark, Trissans plaskdamm.	200 tskr
2023	-	-
Samlat behov 2019 - 2022		3 mnkr
Behov att finansiera 2021 - 2022		400 tskr
* Summan är en preliminär uppskattning framtagna 2019. En uppdaterad summa kommer att redovisas i respektive verk samhetsplan.		

Påverkan på driftkostnader

Kostnadsreducering per anläggning

ANLÄGGNING	PER ÅR	PER LIVSCYKEL
Bredäng spontan idrottsplats och parkleken Ängen	9 507 kr	142 610 kr
Kråksåtrabacken Bollplan	453 kr	6 800 kr
Trissans Lekpark	793 kr	11 900 kr
Trissans Plaskdamm	453 kr	6 800 kr
Sätradalsparkens bollplan & lekpark	1 813 kr	27 200 kr
Borgmästare Skyttes Park Lekpark/Bollplan	453 kr	6 800

2. Minskning av växthusgasutsläppen

2.1 Utbyte av utrustning för parkdriftsarbete till eldrivna maskiner

Förvaltningen utreder under 2020 möjligheten till bensindrivna maskiner inom stadsmiljöverksamheten till eldrivna varianter inklusive stödinфраstruktur som exempelvis laddstationer. Klimatnytta och andra kalkyler kommer att presenteras till verksamhetsplan 2021.

Utbyte av utrustning för parkdriftsarbete till eldrivna maskiner

ÅR	AKTIVITET	TOTAL KOSTNAD/ÅR
2019	-	-
2020	-	-
2021	Inköp av mindre arbetsmaskiner till eldrivna varianter	200 tsk*
2022	Inköp av midre arbetsmaskiner till eldrivna varianter	200 tsk*
2023	Inköp av större arbetsmaskiner till eldrivna varianter	500 tsk*
Samlad behov 2019 - 2022		1,05 mnkr*

* Summan är en preliminär uppskattning. En summa baserad på mer detaljerat underlag kommer att redovisas i verksamhetsplan 2021.

3. Klimatanpassning

Förvaltningen vill öka stadsdelsnämndområdets tålighet mot extrema väderhändelser. Baserat på stadens kartläggning gällande skyfall och översvänningsrisker vill förvaltningen djupare utreda behov av skyfalls- och dagvatten hantering och möjliga åtgärder. Parkmark och naturmark behöver hanteras på olika sätt.

3.1 Åtgärder för dagvattenhantering och hantering av värmeböljor i parkmark

Gällande parkmark vill förvaltningen utreda och ta fram möjliga åtgärder med fokus på hantering av skyfall och översvänningsrisker samt utökning av svalkande miljöer genom förstärkning av stadsdelsnämndområdets gröna och blå infrastruktur. Arbetet med infiltrationsytor och anläggning av växtbäddar med biokol är exempel på åtgärder som förvaltningen har i åtanke baserat på goda erfarenheter som Rålambshovsparken. Förvaltningen vill prioritera utredning och genomförande av åtgärder i enlighet med vatteninsamlingspunkter påpekade i stadens skyfall- och översvänningskartering



Skyfall- och översvänningskartering för Skärholmen stadsdelsnämndområdet.

Källa: <http://miljodata.intranat.stockholm.se/>.

Åtgärder för dagvattenhantering och hantering av värmeböljor

ÅR	AKTIVITET	TOTAL KOSTNAD/ÅR
2019	Investering i växtbäddar med biokol vid kvarterparker: • Branten • Bredängs spontanidrottsplats (GENOMFÖRD INVESTERING)	1 mnkr
2020	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder för Sätredalsparken och Vårgården (ANSÖKAN GODKÄND)	3,4 mnkr
2021	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder för • Kråksätra vattenmagasiner enligt skyfalls kartering (1 mnkr) • Sätredalsparken etapp 2 (1.5 mnkr)	2.5 mnkr*
2022	Investering i växtbäddar/dagvattenåtgärder vid • Sätredalsparken etapp 3 (3 mnkr) • Bredängsparken enligt skyfalls kartering (2 mnkr)	5 mnkr*
2023	• Större vattenmagasin Borgmästar Skyttes stråk enligt skyfall kartering. • Västerholmsparken enligt skyffalls kartering	2 mnkr*
Samlad behov 2019 - 2023		13,9 mnkr*
Behov att finansiera 2021-2023		9,5 mnkr
* Summan är en preliminär uppskattning. En summa baserad på mer detaljerat underlag kommer att redovisas i respektive verksamhetsplan.		

3.2 Lokala dagvattenåtgärder i naturmark

Gällande naturmark avser förvaltningen att genomföra åtgärder riktade till hantering av skyfall och stärka natur reservatets funktion för rening av dagvatten genom sedimentation och upptag av näring vilket bidrar till en förbättrad vattenkvalitet i recipienten, vilken här utgörs av Mälaren och östra Mälarens vattenskyddsområde.

Därtill kan dammarna också stärka befintliga groddjurspopulationer och gynna en stor mängd arter, som till exempel trollsländor som använder småvatten för dricksvatten och svalka eller livnär sig på den mängd av insekter, andra ryggradslösa djur samt groddjur som förökar sig i dem.

Åtgärder för dagvattenhantering i naturmark

ÅR	AKTIVITET	
2019	-	-
2020	-	-
2021	Damm utmed Bredängs badväg	150 tsk
2022	Damm väster om Eklundstorpet	200 tsk
2023	Sätraängsdamm.	150 tsk
Behov att finansiera 2021-2023		0,5 mnkr*